

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ»

1η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027

II.5 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (Ο.Χ.Ε.) ΣΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027

Βόλος, 18 Νοεμβρίου 2022

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (Ο.Χ.Ε.) ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027

Στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 «Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις» του Προγράμματος προβλέπεται η χρηματοδότηση **Ολοκληρωμένων Χωρικών Στρατηγικών**.

Οι υπόψη Στρατηγικές κατά το μέρος τους που αφορά στο **ΕΤΠΑ** θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από τον Στόχο Πολιτικής 5 ο προϋπολογισμός του οποίου ανέρχεται σε 99.191.969 € Δημόσιας Δαπάνης ενώ κατά το μέρος τους που αφορά στο **EKT+** από τους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους του ΠΕΠ.

Στον Στόχο Πολιτικής 5 περιλαμβάνονται οι παρακάτω Ειδικό Στόχοι και οι αντίστοιχες Κατηγορίες Δράσεων:

- **Ειδικός στόχος 5.1** «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές», προϋπολογισμού **71.645.627 €**. Αφορά σε :
  - «Δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) στις πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Θεσσαλίας»
- **Ειδικός στόχος 5.2** «Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών», προϋπολογισμού **27.546.342 €**. Αφορά σε :
  - «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις στην περιοχή των Βορείων Σποράδων και στη Διαδρομή Πολιτισμού – Τουρισμού στη Θεσσαλία»
  - «Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις σε περιοχές που καταγράφουν αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης».

Ειδικότερα & ανά Κατηγορία Δράσεων:

1. Δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) στις πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων της Θεσσαλίας

Οι δράσεις αφορούν στις Στρατηγικές ΒΑΑ των αστικών συγκεντρώσεων της **Λάρισας, του Βόλου, των Τρίκαλων και της Καρδίτσας**.

Οι **περιοχές παρέμβασης** των Στρατηγικών ΒΑΑ θα προκύψουν από τον **Στρατηγικό σχεδιασμό των Αστικών Αρχών**, με τις αρχές του Προγράμματος, και δύνανται να αφορούν σε τμήμα (περιοχή παρέμβασης) της πόλης, σε όλη την έκταση του εκάστοτε πολεοδομικού συγκροτήματος καθώς και να συμπεριλαμβάνουν περιφερειακές περιοχές άμεσα συνδεδεμένες λειτουργικά με την πόλη, το σύνολο της δημοτικής ενότητας ή και περισσότερων δημοτικών ενοτήτων, σε κάθε περίπτωση με συνολικό πληθυσμό >50.000 κατοίκων.

Οι Στρατηγικές θα κληθούν να αντιμετωπίσουν σύνθετα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, αξιοποιώντας ευκαιρίες ή δυνατότητες του αστικού ιστού, της πολιτιστικής κληρονομιάς, του ανθρώπινου δυναμικού ή ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πόλεων για την δημιουργία ολοκληρωμένων και βιώσιμων λύσεων με σημαντικό αναπτυξιακό αποτύπωμα, λαμβάνοντας υπόψη και την εμπειρία από την υλοποίηση αντίστοιχων Στρατηγικών στην Προγραμματική Περίοδο 2014-20. Οι παρεμβάσεις προώθησης καθαρών αστικών δημόσιων μεταφορών καθώς και ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων, αποτελούν προτεραιότητα.

Για την υλοποίησή τους δυνητικά συμβάλλουν δράσεις από ειδικούς στόχους όλων των Στόχων πολιτικής, όπως αποδεδειγμένα θα μπορούν να συνεισφέρουν στην υλοποίηση της εκάστοτε στρατηγικής αστικής ανάπτυξης.

Οι τύποι των δράσεων και οι κατηγορίες των παρεμβάσεων θα προσδιορισθούν κατά την προετοιμασία των Στρατηγικών δεδομένου ότι ο σχεδιασμός τους γίνεται βάσει της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνικοοικονομικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό οι περιλαμβανόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων είναι ενδεικτικές.

Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο της κατάρτισης τους θα υποστηρίζεται από μία συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία θα διασφαλίσει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω Στρατηγικών και αφετέρου θα ενδυναμώσει την πεποίθηση της ιδιοκτησίας των Στρατηγικών από τους δικαιούχους.

Επισημαίνεται ότι πρέπει να τεκμηριώνεται η συμβατότητα των προτεινόμενων δράσεων με τα **Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας**.

Θα υπάρξει πλήρης τήρηση / εφαρμογή των απαιτήσεων του άρθρου 29 «Χωρικές Στρατηγικές» του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και να ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς Σ.Π. (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κ.λπ).

Για την επιλογή υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, θα ληφθούν υπόψη οι αρχές της αποϊδρυματοποίησης και της αποφυγής των διακρίσεων. Οι επενδύσεις θα γίνονται στο πλαίσιο της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στην φροντίδα σε επίπεδο τοπικής κοινότητας.

2. Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις στην περιοχή των Βορείων Σποράδων και στη Διαδρομή Πολιτισμού – Τουρισμού στη Θεσσαλία

Οι σχετικές Δράσεις θα προκύψουν κατόπιν κατάλληλης **επικαιροποίησης** των αντιστοίχων δύο (2) Στρατηγικών Ο.Χ.Ε. της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 στο πλαίσιο του ΠΕΠ Θεσσαλίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός 18 μηνών από την έγκριση του Προγράμματος (9^{ος} 2022).

3. Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις σε περιοχές που καταγράφουν αναπτυξιακή υστέρηση, μείωση πληθυσμού και ύπαρξη σημαντικών εμποδίων ανάπτυξης

Προτεραιότητα θα δοθεί στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και στις λειτουργικές περιοχές αστικού και αγροτικού χώρου καθώς και σε περιοχές που διαθέτουν αξιόλογους φυσικούς/πολιτιστικούς πόρους με δυνατότητες αξιοποίησης, στοχεύοντας στην ανάπτυξη θέσεων εργασίας.

Η επιλογή των νέων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων θα πραγματοποιηθεί μέσω κατάλληλης τεκμηρίωσης και αξιολόγησης για την ανάδειξη των περιοχών στις οποίες καταγράφονται-τεκμηριώνονται τα χαρακτηριστικά αυτά. Η διαδικασία επιλογής θα ολοκληρωθεί εντός 1 (ενός) έτους από την έγκριση του Προγράμματος(9^{ος} 2022).

Για το σύνολο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων:

Για την υλοποίησή τους δυνητικά συμβάλλουν δράσεις από ειδικούς στόχους όλων των Στόχων πολιτικής, όπως αποδεδειγμένα θα μπορούν να συνεισφέρουν στην υλοποίηση της εκάστοτε στρατηγικής αστικής ανάπτυξης.

Οι τύποι των δράσεων και οι κατηγορίες των παρεμβάσεων θα προσδιορισθούν κατά την προετοιμασία των Στρατηγικών δεδομένου ότι ο σχεδιασμός τους γίνεται βάσει της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνικοοικονομικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό οι περιλαμβανόμενες κατηγορίες παρεμβάσεων είναι ενδεικτικές.

Ο σχεδιασμός των Στρατηγικών ΟΧΕ θα γίνει με την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινωνικοοικονομικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών.

Η διαβούλευση που διενεργείται σε τοπικό επίπεδο στο πλαίσιο της κατάρτισης / επικαιροποίησής τους θα υποστηρίζεται από μία συνεκτική ομάδα διοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας, η οποία αφενός θα διασφαλίσει την άρτια προετοιμασία των εν λόγω Στρατηγικών και αφετέρου θα ενδυναμώσει την πεποίθηση της ιδιοκτησίας των Στρατηγικών από τους δικαιούχους.

Θα υπάρξει πλήρης τήρηση / εφαρμογή των απαιτήσεων του άρθρου 29 «Χωρικές Στρατηγικές» του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και να ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κ.λπ).

Για την επιλογή υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, θα ληφθούν υπόψη οι αρχές της αποϊδρυματοποίησης και της αποφυγής των διακρίσεων. Οι επενδύσεις θα γίνονται στο πλαίσιο της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στην φροντίδα σε επίπεδο τοπικής κοινότητας.

Οι αρμόδιες αστικές και χωρικές αρχές θα είναι α) υπεύθυνες για τη διαμόρφωση της ολοκληρωμένης χωρικής στρατηγικής και β) θα συμμετέχουν στην επιλογή των πράξεων. Για την ενίσχυσή τους καθώς και των Δικαιούχων και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων προβλέπεται η υλοποίηση οριζόντιων δράσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων». Εφόσον απαιτηθεί, θα χρηματοδοτηθούν συμπληρωματικές δράσεις ενίσχυσης τους από την Τεχνική Βοήθεια του Προγράμματος για την κάλυψη τοπικών ιδιαιτεροτήτων.